

A Fővárosi Ítéletábra a I.rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű és az általa képviselt II. rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű felperesek által, a dr. Németh Renáta Ügyvédi Iroda (jogi képviselő címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű, és II.rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen felelősség megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. április 10-én meghozott 9.G.40.580/2012/36. számú ítélete ellen az I-II. rendű alperesek 37. sorszám alatt előterjesztett és 41. sorszámon megindokolt fellebbezése, valamint az I-II. felperesek által 4. sorszám alatt benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán a 2015. március 25. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy a II. rendű alperes egyetemleges felelősségének a megállapítását mellőzi, és I. rendű alperest kötelezi a felperes javára a 390.800 (Háromszázkilencvenezer-nyolcszáz) forint elsőfokú perköltség megfizetésére. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint le nem rótt másodfokú eljárási illetéket.

Kötelezi továbbá felpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint másodfokú eljárási illetéket, valamint II. rendű alperesnek 15 nap alatt 25.000 (Huszonötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint az I. r. alperes 2008. január 28-tól a gépjármű kereskedelemmel is foglalkozó D Kft. „f.a.” (adós társaság) vezető tisztségviselője volt.

A 2007. év gazdálkodási adatait rögzítő 2008. április 4-én készített mérleg szerint az adós társaság a megelőző évi 3.133.000 forint befektetett eszközökhöz képest 2.190.000 forint értékű befektetett eszközzel rendelkezett. Az adós társaság forgóeszközeinek értéke a megelőző év 4.049.000 forint adatához képest 5.320.000 forintra változott. A 2006. évi saját tőke 3.339.000 forint volt, a 2007. évre kimutatott mérleg szerinti saját tőke 3.403.000 forint. Az adós társaság 2006. és 2007. évben is eredményesen működött, a mérleg szerinti eredménye 2006. évben 125.000 forint, 2007. évben pedig 64.000 forint volt.

A hitelező I. r. felperes a 2008. június 11-én megkötött szerződéssel rendelte meg az adós társaságtól az általa meghatározott gépjármű Magyarországra szállítását. A gépjármű megrendelési beszerzési ára 22.700.000 forint volt. A hitelező I. r. felperes a beszerzési ár 50%-át előlegként

fizette meg az adós társaságnak. A gépjármű leszállítására nem került sor, az adós társaság 2008. december 16-i nyilatkozatával jelezte I. r. felperesnek, illetve a lízing cégnek, hogy egészében visszautalja a levonás nélkül részére átutalt összeget. Miután I. r. felperes a pénzköveteléséhez nem jutott hozzá, a 2009. március 24-én előterjesztett kérelmével kezdeményezte az adós társaság fizetéseképtelenségének a megállapítását és felszámolásának az elrendelését.

A 2009. június 10-én készített mérleg az adós társaság gazdálkodásának eredményét a 2008. évre úgy mutatta ki, hogy az adós társaság veszteségessé vált. A saját tőkéjét elveszítette, a megelőző évi 3.400.000 forintról a saját tőke -1.970.000 forintra változott. A mérleg szerinti eredmény a megelőző év 64.000 forint összegű adatához képest -5.373.000 forint volt. Az adós társaság ugyanakkor rendelkezett 7.905.000 forint értékű befektetett eszközzel, 9.105.000 pénzeszközzel és 1.690.000 forint követeléssel. Az adós társaságot terhelő kötelezettségek mérleg szerinti adata 20.649.000 forint volt. Az értékesítésből az adós társaság a 2008. évben 30.449.000 forint nettó árbevételhez jutott. Az adós társaság felszámolását lefolytató bíróság a 2012. február 20-án meghozott végzésével az adós társaság egyszerűsített felszámolási eljárását befejezte és az adóst megszüntette, elrendelte az adós társaság cégnyilvántartásból való törlését. A felszámolási eljárást lefolytató bíróság megállapítása szerint a felszámolási eljárás befejezésének időpontjában az adós társaság rendelkezésre álló készpénz vagyona 123.986 forint volt, melyből 94.985 forint felszámolói díjként a felszámoló részére, míg 29.000 forint a felszámolást kezdeményező I. r. felperes részére került kifizetésre. További vagyon hiányában a hitelezők kielégítésére nem volt lehetőség.

A felszámolóbiztos 2012. november 26-i feljegyzése szerint az I. r. alperes a felszámolás alatt a megjelölt tehergépjárművet a felszámolónak átadta. A tehergépjárművet nyilvános pályázat útján a felszámoló értékesítette, a befolyt vételárat az értékesítési költségekre és a zálogjoggal rendelkező hitelező követelésének kielégítésére fordította.

I. r. felperes a 2013. július 15-én megkötött szerződésével az adós társasággal szemben fennálló követelését a II. r. alperesre engedményezte.

I. r. alperessel szemben büntetőeljárás indult, a bíróság a 2013. november 25-én meghozott ítéletével I. r. alperes bűnösségét jelentős értékre üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntetében, valamint nagyobb értékre üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntetében megállapította. A büntetőügyben hozott ítélet szerint az I. r. felperes sérelmére elkövetett cselekmény azonosítható azzal, ahogy részben I. r. felperestől, részben pedig a lízing cégtől a megkötött gépjármű-vásárlási szerződés alapján az előleget az adós társaság megkapta. Az elsőfokú ítélet indokolásában írtak szerint I. r. alperes a sikkasztást azzal követte el, hogy az átadott előlegekkel nem számolt el, az I. r. felperes juttatott pénzbeli szolgáltatásának jогtalan eltulajdonítása sikkasztást valósított meg.

I. r. felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy I. r. alperes, mint az adós társaság vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2008. január hónaptól fennálló időszaka alatt ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, ezáltal az adós társaság vagyona csökkent. Felperes a II. r. alperes felelősségét aszerint határozta meg, hogy 50%-os tulajdonosi részesedéssel rendelkező tagja volt az adós társaságnak. Következtetése szerint a II. r. alperes a hitelezői érdekek elsődlegességét mellőzve hozhatott döntéseket tagként. A hitelezői érdeksérelmet vezette le abból is, hogy 2008. január hónapban még legalább 10 millió forint értékű vagyoni eszközzel rendelkezett az adós társaság, a felszámolási vagyonná válás folyamatában azonban a társaság vagyona eltűnt, a legalább 10 millió forint értékű társasági vagyon a felszámoláskor már nem állt rendelkezésre. I. r. felperes utalt arra, hogy az adós társasággal megkötött szerződése alapján 11.350.000 forint vételárelőleget utalt át, melyet álláspontja szerint az adós társaság és vezető tisztségviselője más célra költött el. A perbeli követelés engedményezését követően perbe lépett II. r. felperes a szakértői véleménynyilvánítás eredményét elfogadva a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét 2008. szeptember 30. napjával határozta meg.

I. r. alperes érdemi védekezésében a kereset elutasítását kérte, vitatva, hogy fizetéseképtelenséggel

fenyegető helyzettel kellett volna számolnia 2008. január hónapban, állítása szerint az adós társaság a felszámolás elrendeléséig megfelelő vagyoni eszközzel rendelkezett. Hangsúlyozta, hogy más esedékes követeléssel fellépő hitelezője nem volt, csak az I. r. felperes. Nem tartotta figyelmen kívül hagyhatónak, hogy az adós társaság a pénzübeni szolgáltatást az I. r. felperesnek részben visszatérítette, a fennmaradó 8.300.000 forint visszatérítésére azért nem volt lehetősége, mert nem tudta bizonyosan, hogy a lízingscégtől kapott pénzübeni szolgáltatás jogosultja a továbbiakban ki lesz. A jogosult személyének bizonytalansága miatt nem teljesítette a kötelezettségét. Tényállítása szerint az adós társaság még a felszámolás elrendelésekor is rendelkezett 12.000.000 forint értékű vagyoni eszközzel, ez egy teherautó értéke volt. I. r. alperes a perbeli szakértői bizonyítás eredményét sem fogadta el, vitatta, hogy a szakértői következtetéssel megnevezett időponttól kellett volna a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel számolnia. Tagadta azt is, hogy felelőtlen gazdálkodást folytatott, illetve hogy ezzel a hitelezők kielégítési alapját elvonta.

II. r. alperes a vele szemben előadott kereset elutasítását az I. r. alperes pertársához csatlakozva, ugyanazon indokok alapján kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. r. alperes, mint a D Kft. „f.a.” adós vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2008. szeptember 30-át követő fennállását figyelembe véve az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint látta el, ezáltal az adós vagyona 6.720.000 forinttal csökkent. Az alperesek felelőssége a hitelezői érdek elsődlegességének megsértése miatt egyetemleges. Kötelezte alpereseket egyetemlegesen a felperes javára 390.800 forint perköltség megfizetésére.

Határozata indokolásában utalt a Pp. 206. § (1) bekezdésében írtakra, és a felhasznált bizonyítási eszközökre. A felek előadására, a peres iratokhoz csatolt okiratokra, az I Sz E M Kft. szakértői cég ténymegállapításaira és következtetéseire, melyeket alapul véve együttesen és összességében értékelte a felhasznált bizonyítékokat. Kifejtette, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írtak szerinti felelősség megállapítása azt feltételezi, hogy a vezető tisztségviselő kötelezettségszegése vagy mulasztása a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontjára vetített vagyoni állapothoz képest olyan vagyoni változással járjon, amelynek eredményeként a felszámolási vagyonná válásig ténylegesen az adós társaság vagyona csökken. Rögzítette, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztétől kell a vezető tisztségviselőnek valóban mindent megtennie az e tisztséget ellátótól elvárható módon annak érdekében, hogy a vagyon integritását a felszámolónak való átadásáig biztosítsa. A felelőssége akkor állapítható meg, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte utáni időszakban úgy csökken az adós társaság vagyona, hogy ezzel kisebb mértékben és értékben válik felszámolási vagyonná, mivel ez okoz ténylegesen összhitelezői érdeksérelmet a felszámolásban. Az érdeksérelmet a felszámolási eljárásban való kielégítés elmaradásakor jelentkezik, és a vezető tisztségviselő felelősségének megállapításával járhat az is, ha nem az elvárható intézkedéseket teszi meg a hitelezői követelések felszámolásbeli kielégíthetősége érdekében, ezért ezeknek az intézkedéseknek az elmulasztása vezet majd ténylegesen az összhitelezői érdeksérelmekhez, a hitelezői követelés felszámolásbeli kielégítésének meghiúsulásához.

A feleket terhelő bizonyítási kötelezettség körében rögzítette, a felperesnek kellett bizonyítania, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet a keresetében megnevezett időponttól fennállt, azaz a vezető tisztségviselőnek ekkortól kellett látnia, hogy esedékességkor az adós társaság a fizetési kötelezettségeit teljesíteni nem tudja. Továbbá szakértői véleménynyilvánítással azt is bizonyítania kellett, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után, a felszámolási vagyonná válás folyamatában az I. r. alperes ügyvezetésével oksági kapcsolatban csökkent az adós társaság vagyona. Az első fokon eljáró bíróság utalt rá, a szakértői értékelésnél nem volt figyelmen kívül hagyható, hogy egyes esetekben a gazdasági események nem voltak megfelelően számviteli bizonylatokkal alátámasztottak. A szakértő az egyes időszakokra vonatkozó mérlegek adatait így

korrigálhatta azért is, hogy a mérleg a ténylegesen megvalósuló gazdasági események szerinti vagyoni helyzetet tükrözze. A szakértői vizsgálat eszerint értékelhette a 2007. december 31-i fordulónapra készült mérleget, a 2007. évi beszámoló kiegészítő mellékleteit. A vevői és szállítói számlákat is alapul véve tényként volt a szakértő részéről is megállapítható, hogy az adós társaság vagyoni helyzetében 2008. január 28-áig lényeges változás nem következett be. 2008. január hónapban a vezető tisztségviselőnek még valóban nem kellett azt látnia elvárható gondosság mellett sem, hogy a fizetési kötelezettségeit az adós társaság az esedékességkor nem tudja majd teljesíteni. Értékelhette a szakértő a 2008. június 30-i időponttal rendelkezésre álló főkönyvi kivonatot, és ennek alapján összeállította a 2008. első félévére a mérleget. A szakértői megállapítás arra utalt hogy a mérlegfőösszeg jelentősen megnövekedett a 2007. december 31-i fordulónaphoz képest. Ennek két jelentősebb tétel volt az oka: az egyik az átutalt előleg, a másik a felvett hitel. A társaság eszközei azonban ekkor még fedezetet nyújtottak a kötelezettségek teljesítésére. 2008. június 30-án sem kellett még fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel számolni, hiszen a megrendelt gépkocsi beszerzésére adott határidő sem járt még le. A 2008. harmadik negyedévi főkönyvi kivonat alapján a szakértő által összeállított harmadik negyedévi mérleg adatait értékelve tényként vette figyelembe a szakértő, hogy a teljes eszközállomány még fedezetet nyújtott az adós társaság kötelezettségeire. A társaság likviditása azonban jelentősen romlott. A megrendelt gépkocsi szolgáltatására kijelölt teljesítési határidő a harmadik negyedév végén már lejárt. Az átutalt előleget azonban az adós társaság a gazdálkodási tevékenysége során felhasználta, részben gépkocsihitel törlesztésre, részben utazási költségek fedezésére. Nem volt aggályos és az iratokkal ellentétben álló az a szakértői következtetés, amely megállapította, hogy a harmadik negyedéves gazdálkodási adatok alapján a vezető tisztségviselőnek látnia kellett, hogy az előlegfizetés miatt jelentkező szerződéses kötelezettségének határidőben nem tud majd eleget tenni, nem áll rendelkezésre az előleg visszafizetésének forrása. A szakértői értékelés alapján a bíróság figyelembe vette, hogy 2008. harmadik negyedév végén az adós társaságot érintően a vezető tisztségviselő fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel számolhatott volna. A felperes módosított tényállítását elfogadva a törvényszék úgy ítélte meg, hogy 2008. szeptember 30-ától kellett a felszámolási vagyonná válás folyamatával számolnia I. r. alperesnek, azaz 2008. szeptember 30-ától már látnia kellett, hogy az adós társaság a fizetési kötelezettségeit teljesíteni nem tudja. A 2008. december 31-ére vonatkozó korrigált mérlegadatokat alapul véve nyilvánvaló volt, hogy az 5.373.000 forint mérleg szerinti veszteség elszenvedése után az adós társaság a saját tőkéjét elvesztette. A számviteli nyilvántartásokból 2009. évben kivezették a 2008. március 21-én 6.720.000 forintért beszerzett személygépjárművet. A szakértő azonban a kivezetést bizonylatokkal alá nem támasztottnak minősítette, azt nem tartotta valós gazdasági eseményekkel összefüggésbe hozhatónak. Tényként volt ezért megállapítható, hogy az adós társaság vagyona 2009-ben 6.720.000 forint könyvszerinti értékkel csökkent, de ez számvitelileg nem volt igazolható és ellenőrizhető. A 2010. október 17-i tevékenységet záró vagyoni helyzet alapján látható volt, hogy 2010-ben már lényeges gazdasági esemény nem történt, a társaság a forgóeszközeit a veszteséges működés során felhasználta. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy felperes a bizonyítási kötelezettségét eredményesen teljesítette arra a tényállítására, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel a vezető tisztségviselő I. r. alperesnek számolnia kellett, és tényként volt megállapítható hogy 2009-ben 6.720.000 forinttal az adós társaság vagyona csökkent. Nem tartotta az első fokon eljáró törvényszék figyelmen kívül hagyhatónak azt sem, hogy a hitelező I. r. felperestől célzottan kapott előleget az adós társaság nem a célnak megfelelően használta fel, hanem a gazdálkodása során elköltötte. Mindezzel bizonyítottanak találta, hogy I. r. alperes a felelősség szempontjából irányadó időszakban a vezető tisztségviselőtől elvárható kötelezettség teljesítését elmulasztotta, részben ezzel is előidézve a hitelezői követelés felszámolásbéli kielégítésének megghiúsulását. Az első fokon eljáró bíróság rögzítette azt is, hogy a vezető tisztségviselő nem azért felel, mert a gazdasági társaság fizetéseképtelenné vált, hanem azért, hogy amikor már látható a fizetéseképtelenség jövőbeni

bekövetkezte, azaz felszámolással fenyegető helyzet áll elő, akkortól kezdve a még meglévő vagyon egységét és sértetlenségét biztosítsa, a felszámolási vagyonná válás folyamatában a meglévő hitelezői érdekeknek megfelelően járjon el. Megállapította, hogy I. r. alperes, mint az adós társaság vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2008. szeptember 30-át követő fennállását figyelembe véve az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdek elsődlegessége alapján látta el, ezáltal az adós társaság vagyona csökkent. A tagsági jogviszonyát és a tulajdonosi részesedését figyelembe véve a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének alkalmazásával a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alapján a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősült a II. r. alperes is, hiszen a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalában ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolhatott. Ezért a törvényszék a vezető tisztségviselő felelősségét egyetemlegesen állapította meg.

A pereszes alpereseket a törvényszék a Pp. 82. § (1) bekezdése alapján - utalva a Pp. 78. § (1) és 75. § (2) bekezdésére -, kötelezte a pernyertes fél perköltségének a megfizetésére.

Az ítélet ellen az I. és II. r. alperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérték.

Sérrelmezték, miszerint az első fokon eljáró törvényszék annak ellenére állapította meg a felelősségüket, hogy az eljáró szakértők véleményének 22. oldalán az került rögzítésre, hogy az adós a szállítóit kifizette, munkabér kifizetéseit teljesítette. A 2008. év harmadik negyedévi gazdálkodási adatok alapján az adóhatóság inkasszóira a bankszámlán lévő összeg fedezetet nyújtott, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kialakulását kizárólag az előleg nem cél szerinti felhasználása okozta. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet csak az I. r. felperes irányában állt fenn. A normál üzletmenet kötelezettségeit a társaság ezen időpontig is teljesíteni tudta. Ezt követően az eljáró szakértő a vagyonváltozást vizsgálta a felszámolás megkezdéséig. Felhívták a figyelmet a szakértői vélemény 26-28. oldalán tett szakértői megállapításokra, eszerint a 2009. évi vagyonban bekövetkező változást a társaság gazdálkodási vesztesége okozta, 2010-ben lényeges gazdasági esemény nem történt, és a társaság forgóeszközeit a veszteséges működés során felhasználta. Az ügyvezető tevékenységével összefüggésben a társaság vagyona a 2008. évben beszerzett és a könyvelésben 2009. évben kivezetett gépkocsi 6.720.000 forint könyv szerinti értékével csökkent. A könyvszakértők a szakértői vélemény 28. oldalának első bekezdésében megjegyezték, hogy ezen könyvszerinti értékcsökkenés nem feltétlenül egyezik meg a tényleges vagyonsökkenéssel, tekintettel az eszköz, a gépjármű valódi piaci értékére. A további vagyonsökkenést a veszteséges gazdálkodás okozta, amely nem hozható közvetlen összefüggésbe az ügyvezető tevékenységével, az a szokásos üzletmenet során keletkezett. Úgy vélték az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt a körülményt, hogy a felszámolási eljárás során még a D Kft. rendelkezett egy tehergépjárművel, amely kellő fedezetet nyújthatott volna az I. r. felperes igényére, abban az esetben, ha az I. r. felperes nem kezdeményezi az adós felszámolását és pályázaton nem kell a gépkocsit jóval áron alul értékesíteni, amely kényszer-értékesítésből befolyó vételár kizárólag az értékesítés költségeire és a zálogjoggal rendelkező hitelező követeléseinek kielégítésére volt elegendő. Hangoztatták, olyan körülmény sem a szakértői vélemény, sem pedig a peres eljárásban felmerült tények alapján nem állapítható meg, hogy az I. r. alperes, mint ügyvezető felelőtlen gazdálkodást folytatott volna, többnyire a szakértői vélemény is azt állapította meg, hogy a veszteséges gazdálkodás okozta a vagyonsökkenést, nem pedig az ügyvezető felelőtlen, hitelezői érdekeket sértő vagy veszélyeztető magatartása. Utaltak arra is, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően kerültek a jogi képviselő részére átadásra azok a 2008. évi bankszámlakivonatok, amelyek tanúsítják, hogy egy floridai bankszámlára került az I. r. felperes által megfizetett vételárrészlet átutalásra, ezen bankszámlakivonatok másolatát csatolták. Idézték az elsőfokú bíróság ítéletének 6. oldalán tett megállapítását, mely szerint a vezető tisztségviselő azért

felel, hogy a felszámolással fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a még meglévő vagyon egységét és sértetlenségét biztosítsa, a hitelezői érdekeknek megfelelően járjon el, azonban ennek ellenére az elsőfokú bíróság ítélete olyan konkrét magatartást nem jelölt meg, amely alátámasztotta volna az I. r. alperes ilyen irányú magatartását. Sérelmezték továbbá, hogy a II. r. alperessel szembeni kötelezést az elsőfokú ítélet indokolása csak érintőlegesen említi. Konkrét indokát nem adja az elsőfokú bíróság annak a megállapításának, hogy a II. r. alperes a szervezet döntéseinek meghozatalában ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolhatott volna. Hangoztatták, hogy mind a szakértői véleményben foglaltak, mind pedig a peradatok egyértelműen azt igazolják, hogy az I. r. felperes igényének a fedezete eszközként a társaságban lévő tárgyi eszköz értékének erejéig fennállt. Sérelmezték azt is, hogy az elsőfokú bíróság a felperes 35. sorszám alatti kereset módosítását az alperesek részére nem kézbesítette, nem biztosított az ellenkérelem előterjesztésére megfelelő határidőt, hanem a soron következő 2014. április 10-i tárgyaláson ítéletet hozott. Úgy vélték a törvényszék akkor járt volna el helyesen, ha 15 napos határidő felhívása mellett lehetőséget biztosít a módosított keresetre irányuló érdemi védekezés előterjesztésére. Megjegyezték azt is, hogy II. r. felperes is csak az ügyvezető felelősségének a megállapítását kérte a 2014. április 10. napján megtartott tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint, így a II. r. alperes felelősségének megállapítása - határozott kereseti kérelem hiányában -, úgy vélték, súlyosan jogszabálysértő.

Az ítélet ellen az I. és II. r. felperes is csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperesek felelősségének a megállapítását a teljes vagyonvesztés, azaz 8.350.000 forint, valamint 1.095.349 forint lejárt kamat vonatkozásában kérték.

Azzal érveltek, hogy a beszerzett szakvéleményből megállapítható, miszerint az alperesek 2008. június 17-én 2.000.000 forint, június 20-án 2.000.000 forint, június 30-án 6.524.272 forint, összesen 10.524.272 forint összeget vettek fel készpénzben, amely összeg nem a társaság javát szolgálta, hanem azt az alperesek saját használatukra költötték el. Mindez a peranyagban fellelhető szakvélemény mellékletéből megállapítható. Tehát az a körülmény, hogy az alperesek ezt az összeget elszámolás nélkül kivették a társaságból, nyilvánvalóan bizonyítja a szándékos magatartásukat azzal együtt, hogy az alperesek, mint házastársak közeli hozzátartozók is, tehát cselekedetük közös megítélés alá esik. Felhívták a figyelmet arra is, hogy a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság az I. r. alperest sikkasztás bűncselekményben a korábban csatolt ítélet szerint bűnösnek találta. A Fővárosi Törvényszék az ítéletet hatályon kívül helyezte, az eljárás tovább folyik a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt nem csak az itt felsorolt pénzek, hanem egyéb más, beszerezni ígért autók ellenértékének elsikkasztása miatt. Az alperesek fellebbezésében hivatkozott bankszámlakivonatok - amennyiben ugyanezeket használta fel alperes a büntetőeljárás során is -, „komolytalanok, hiteltelenek és nyilvánvalóan hamisítványok”. Az alperesek fellebbezésében foglaltak egyáltalán nem „kommentálják” a készpénzben felvett összegek sorsát, azokkal alperesek egyáltalán nem számoltak el, nyilvánvaló, hogy azt a saját céljaikra fordították. Egyébként is életszerűtlen, hogy bizonyos összegeket a társaságtól készpénzben felvesznek, majd újból befizetve átutalják azt. Cáfolták továbbá az alperesek állítását, mely szerint más hitelezői igény a felszámolási eljárásban bejelentve nem lett. A valóság - állításuk szerint - az, hogy több hitelezői igénybejelentés is volt, azonban a vagyon nem volt elégséges semmiféle hitelezői igény kielégítésére. Az alperesek magatartása már eleve csalárd, illetőleg sikkasztás elkövetésére irányult a felelőtlen pénzbekéréssel. A szakvéleményből is megállapítható, hogy az I. r. alperes által vezetett társaságnak nem volt olyan anyagi lehetősége, hogy a megrendelt nagy értékű gépkocsit bármilyen módon lehetősége lett volna kifizetni akár a behozatalkor, vagy az előtt.

Az alperesek fellebbezése részben, a II. r. alperes egyetemleges felelősségének a megállapítása körében alapos, míg a felperesek csatlakozó fellebbezése az alábbiak szerint alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálására irányadó tényállást és az I. r. alperes Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján fennálló felelősségét helyesen állapította meg és helytállóan vont következtetést arra nézve is, hogy az adós vagyona - annak következtében, hogy az I. r. alperes nem a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint látta az ügyvezetési feladatait - 6.720.000 forint összeggel csökkent.

A társasági jogi rendelkezésekkel összhangban teremtette meg a Cstv. a gazdálkodó szervezetek vezetőinek a magánvagyonukra is kiterjedő felelősségét arra az esetre, ha a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladataikat nem a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint látják el, és ezáltal a társasági vagyon csökkenését idézik elő. E hitelezővédelmi jogszabályi rendelkezés beiktatásának célja az volt, hogy a hitelezők a meglévő vagyonból a kielégítéshez minél nagyobb mértékben hozzájussanak, továbbá, hogy ezzel ösztönözze a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzetbe került társaságok képviselőit, az irányított társaság hitelezői igények kielégítése irányába ható működtetésére.

Ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen rögzítette ítéletében, a Cstv. 33/A. §-a alapján folyó perben a felperest terheli annak bizonyítása, hogy a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet a keresetben állított időpontban bekövetkezett, mely időponttól kezdődően kellett számolnia az adós gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének azzal, hogy a fizetési kötelezettségeit az általa képviselt társaság az esedékességgel nem lesz képes teljesíteni. Felperesnek kell bizonyítania továbbá azt is, hogy az alperes ügyvezető ezt követő magatartása folytán milyen mértékben csökkent az adós vagyona. Több vezető tisztségviselő esetén, illetve ha a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglalt azon rendelkezés alapján is perli alperest, hogy a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt, úgy alperesenként kell előadnia és bizonyítania, hogy az alpereseket milyen magatartás tanúsítása miatt, és milyen összeg erejéig terheli felelősség a felperes követelésének az adós társaság vagyonából történő kielégítésének az elmaradása miatt, vagyis, hogy az általa perelt alperesek tevékenysége folytán az adós vagyona milyen összeggel csökkent.

A perben beszerzett szakértői vélemény adataira támaszkodva helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját 2008. szeptember 30-i időponttal, mivel a 2008. évi harmadik negyedéves gazdálkodási adatok alapján a vezető tisztségviselőnek ezen időponttól kezdődően már látnia kellett, hogy az előlegfizetés miatt jelentkező szerződéses kötelezettségeinek határidőben nem tud majd eleget tenni, a fizetési kötelezettségei teljesítésére nem lesz képes.

Alap nélkül sérelmezik alperesek fellebbezésükben az elsőfokú bíróság szakértői vélemény megállapításaiból levont következtetéseit, mivel a szakértők - fellebbezésükben is hivatkozott - ténymegállapítása szerint az ügyvezető tevékenységével összefüggésben a társaság vagyona a 2008. évben beszerzett, és a könyvelésben 2009. évben kivezetett gépjármű 6.720.000 forint könyv szerinti értékével csökkent. A szakértői vélemény ennek indokaként azt is rögzíti, hogy a könyvelés során a 6.720.000 forint értékű gépkocsit a felperessel szemben fennálló kötelezettség csökkentéseként számolták el, amely nyilvánvalóan helytelen könyvelés, ugyanis a periratok tanúsága és a bejelentett hitelezői igény szerint sem került átadásra a gépkocsi a felperes részére.

Tévesen tulajdonít I. r. alperes jelentőséget annak is, hogy a felszámolási eljárás során az adós rendelkezett még egy gépjárművel, melynek értékesítésből jóval kevesebb bevétel keletkezett, mint az esetben, ha felszámolási eljárás kezdeményezése nélkül kísérli meg felperes a követelése behajtását. Mindez felperesi közrehatásként nem értékelhető, ebből következően felelősségük megállapításának a mellőzését sem eredményezi.

Tévednek alperesek abban is, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem jelöl meg konkrét, az I. r. alperes ügyvezetői felelősségét alátámasztó magatartást. Az elsőfokú ítélet ugyanis rögzíti, hogy a 2008. március 21-én 6.720.000 forintért beszerzett frsz.-ú gépjármű 2009. évben a számviteli nyilvántartásokból kivezetésre került, a szakértő megállapítása szerint anélkül, hogy a kivezetés bizonylatokkal való alátámasztása megtörtént volna. Tényként volt megállapítható tehát az elsőfokú bíróság részéről, hogy az adós társasági vagyona ezzel az összeggel csökkent, mely vagyonsökkenés számvitelileg nem volt igazolható és ellenőrizhető.

Az alperesek fellebbezésében állított eljárásjogi szabálysértést érintően a Fővárosi Ítéltábla arra mutat rá, hogy a 2014. április 10-i tárgyaláson a felperesek képviselője a keresetmódosítás iránti kérelmétől elállt, így az a fellebbezésben tett tényállítás, hogy az első fokon eljáró bíróság nem biztosított a módosított keresetre irányuló érdemi védekezés előterjesztésére megfelelő határidőt, nem szolgálhat alapul az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére.

Egyetértett azonban a Fővárosi Ítéltábla az alpereseknek azzal a fellebbezési érvelésével, hogy a II. r. alperes egyetemleges felelősségének a megállapítására az eljárásban nem volt lehetőség.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alkalmazásában a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. A bíróság a II. r. alperes egyetemleges felelősségének a megállapítása körében azt a megállapítást tette, hogy II. r. alperes a gazdálkodó szervezet döntésének meghozatalában ténylegesen meghatározó befolyást „gyakorolhatott”. E megállapításának jogi indokát nem adta, és e megállapítás jogszerűségét a peradatok sem támasztották alá. Felperes a 2012. október 17-i kereset pontosításában a II. r. alperes felelőssége megállapítása alapjaként csupán az adósi társaságban való 50%-os tulajdoni részesedésére utal. Ez önmagában - egyéb peradat hiányában -, ténylegesen meghatározó befolyást alátámasztó bizonyítékok nélkül, még a közeli hozzátartozói minőség, azaz a házastársi kapcsolat fennállása esetén sem elegendő a II. r. alperes egyetemleges felelősségének a megállapítására. E körben felpereseknek azt kellett volna bizonyítaniuk, hogy II. r. alperes, mint a társaság 50%-os tulajdoni részesedéssel rendelkező tagja és I. r. alperes házastársa a társaság üzletvitelében tevékeny szerepet játszott, azaz a cég működtetésére ténylegesen is meghatározó befolyást gyakorolt. Mindezekre azonban peradat nem merült fel, II. r. alperes esetében még a Ptk. 685/B. § (1) bekezdés szerint meghatározó befolyást jelentő helyzet fennállása sem volt megállapítható.

A felperesek csatlakozó fellebbezésében foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy miként értelmezendő a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése első mondatának a társasági vagyon csökkenésére vonatkozó része. E jogszabályi rendelkezésre alapított kérelemben nem a ki nem elégíthető hitelezői igények összessége, és nem is a felperes mint hitelező által az adós felszámolási eljárásában nyilvántartásba vett, és ki nem elégített hitelezői igény érvényesíthető a vezető tisztségviselővel szemben, hanem az alperes mulasztása miatt az adós társaság vagyonában bekövetkezett vagyonsökkenés. A csatlakozó fellebbezésben foglaltak szerint az alperesek 2008. évben további összegeket vettek fel, melyet saját használatukra költöttek. Ezen állításukat azonban felperesek bizonyítékokkal nem támasztották alá, és ezt a perben beszerzett szakvélemény sem igazolta. A szakértők ugyanis ezzel összefüggésben azt a megállapítást tették szakvéleményükben, hogy a további vagyonsökkenést a veszteséges gazdálkodás okozta, amely nem hozható közvetlen összefüggésbe az ügyvezető tevékenységével. Mindezek miatt a másodfokú bíróság nem látott indokot az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltak csatlakozó fellebbezés szerinti megváltoztatására.

A kifejtettakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben és akként változtatta meg, hogy a II. r. alperes egyetemleges felelősségének a megállapítását mellőzte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helytálló

indokaival egyetértve - helybenhagyta.

Az I. r. alperes fellebbezése eredménytelen, a II. r. alperes fellebbezése pedig eredményes volt. Ezért a másodfokú eljárással felmerült költségeit az I. r. alperes maga viseli, ennek során megfizetni tartozik az államnak a többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 60. § (1) bekezdés alapján megillető, illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt eljárási illetéket. (6/1986. (VI. 26.) 13. § (1) és (2) bek. és 14. §.) A felperesek csatlakozó fellebbezése ugyancsak nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárással felmerült, eljárási illetékből és jogi képviselési munkadíjból eredő költségeiket maguk viselik, a II. r. alperessel szembeni pervesztességükre figyelemmel megfizetni tartoznak továbbá az államnak a II. r. alperes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt másodfokú eljárási illetéket, valamint a II. r. alperesnek az őt képviselő ügyvéd tevékenységével felmerült másodfokú eljárási költségeit. A II. r. alperest megillető ügyvédi munkadíj mértékét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM r. 3. § (3) és (5) bekezdései alapján hivatalból, mérlegeléssel a kifejtett jogi képviselési tevékenységgel arányban állóan állapította meg.

, 2015. március 25.

. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

. Katinszky Márta Cecília s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző